

Simuliidae (Insecta, Diptera) türlerinin Yeşilirmak Nehri Havzası (Türkiye)'nin sucul habitat kalitesini belirlemede indikatör olarak kullanılmaları

NİLGÜN KAZANCI^{1*} VE ÖZGE ERTUNÇ¹

¹ Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Hidrobiyoloji Anabilim Dalı
Beytepe, Ankara, Türkiye

[*İletişim: Prof. Dr. Nilgün Kazancı, nilgunkazanci@gmail.com]

ÖZ

1. Yeşilirmak Nehir Havzası'nın Simuliidae faunasını ve Simuliidae türlerinin su kalitesi ile ilişkilerini belirlemek amacıyla, 14-31 Temmuz 2008 tarihleri arasında bentik büyük omurgasız örnekleri toplanmıştır.
2. Habitatların su sıcaklığı, pH, iletkenlik, çözülmüş oksijen, bulanıklık ve nitrit gibi fiziksel ve kimyasal değişkenleri verilmiştir.
3. Çalışma sonucunda, 12 istasyonda, 10 Simuliidae türü (*Metacnephia* sp., *Simulium* (E.) *angustipes*, *Simulium* (N.) *costatum*, *Simulium* (S.) *argenteostriatum*, *Simulium* (S.) *bezzii*, *Simulium* (S.) *ornatum*, *Simulium* (S.) *trifasciatum*, *Simulium* (W.) *balcanicum*, *Simulium* (W.) *lineatum*, *Simulium* (W.) *pseudequinum*) saptanmıştır. *Simulium* (N.) *costatum* ve *Simulium* (S.) *trifasciatum* Yeşilirmak Nehri Havzası'ndan ilk kez kaydedilmiştir.
4. İstasyonların ekolojik kalite sınıfları, Biyolojik İzleme Çalışma Grubu Skor Sistemi (BMWP) ve Belçika Biyotik İndeksi (BBI) sonuçlarına göre belirlenmiştir.
5. Yeşilirmak Nehri, çeşitli insan aktivitelerinden (sanayi, şehir kanalizasyonları, organik atıklar, barajlar, hidroelektrik santralleri) etkilenmektedir. Bu çevresel değişkenler ile Simuliidae türleri arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.
6. Simuliidae türlerinin, Yeşilirmak Nehri'ndeki dağılımı su ve habitat kalitesi ile örtüşmektedir. Bu nedenle Simuliidae türleri, Yeşilirmak Nehri'nin su ve habitat kalitesini belirlemede ve izlemede biyoindikatör olarak kullanılabilir.

ANAHTAR KELİMELEER: Baraj, BMWP, BBI, fiziko-kimyasal değişkenler, habitat bozulması, indikatör, kara sinekler, Simuliidae, su kalitesi, Türkiye, Yeşilirmak Nehri Havzası.